

процвітання. А це вже активна громадянська позиція, така необхідна сьогодні, в стрімкий, мінливий, непростий час.

Тому в добу глобалізації та інформації, зростаючої взаємозалежності цивілізацій, країн і народів, в обстановці, обумовленої змінами політичної ситуації, економічних умов, ідеологічних установок, духовних і моральних орієнтирів університетські музеї покликані достойно нести не лише просвітницьку, але й виховну функцію. А однією з важливих складових виховної функції сьогодні є формування стійкої патріотичної і громадянської позиції молоді.

ЛІТЕРАТУРА

1. Философский век. Альманах. Вып.30. История университетского образования и международные традиции просвещения. – Т.3 / Отв. ред. Т. В. Артемьева, М. И. Микешин. - СПб.: Санкт-Петербургский центр истории идей. – 2005. - С. 307.
2. Буланый І. Т. Громадські музеї України: історія, досвід, проблеми / І. Т. Буланый, І. Г. Явтушенко. – К.: Вища школа, 1979. – 220 с.
3. Омельченко Ю. А. Развитие начальных музеев: навч. посібник / Ю. А. Омельченко. – К.: Наукова думка, 1988. – 180 с.
4. Мезенцева Г. Г. Музеезнаводство: на матеріалах музеїв Української РСР / Г. Г. Мезенцева. – К.: Наукова думка, 1980. – 160 с.
5. Самойленко Л. Г. Освіта і музеї-партнери чи незручні сусіди? – <http://prostir.museum/publication/ua>.

УДК 001.895:378

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ

*Шарата Н.Г., проректор з науково-педагогічної і виховної роботи і підвищення кваліфікації, кандидат педагогічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

Сучасне суспільство висуває нові вимоги до освіти, адже освіта є визначальним фактором політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності людства. Інтеграція в європейський та світовий освітній простір, перехід до нових організаційних моделей, запровадження інноваційних технологій визначаються важливими завданнями модернізації освіти.

Аналіз процесів розвитку в різних сферах людської діяльності свідчить, що їх основою є різного роду інновації в науці, техніці, організації, що втілені в нові продукти, послуги, технології. Сучасний стан освіти не є винятком, адже він не може існувати без інновацій, які сприятимуть створенню конкурентоспроможного середовища, розширенню самостійності вищих навчальних закладів, наданню ними додаткових освітніх послуг тощо.

Це вимагає удосконалення структури, методів і форм управління, визначення пріоритетних аспектів відповідно до умов сьогодення.

Проблеми реформування освіти у нових соціально-економічних умовах досліджуються О.В. Киричуком, В.Г. Кременем, В.Ф. Паламарчук, І.П. Підласим та ін. [1, 2, 3, 4].

Проте, незважаючи на існуючі дослідження з інноваційної діяльності, у вітчизняній й зарубіжній літературі й до сьогодні залишились недослідженими деякі значущі аспекти даної проблеми, зокрема питання управління інноваціями у вищій школі, що і зумовило вибір нашого дослідження.

Якісне здійснення інновацій у сучасній вищій школі забезпечується змінами як в організації навчально-виховного процесу, у змісті освіти, у використанні сучасних та ефективних педагогічних й освітніх технологій, у нових методиках діагностики студентів і науково-педагогічних працівників, так й у керуючій системі освітнього закладу.

Навчально-виховний процес, а також процеси, що його забезпечують є об'єктом управління при роботі вищої школи у режимі функціонування. У режимі розвитку сама інноваційна діяльність колективу вищої школи стає об'єктом управління.

Залежно від виробленої стратегії інноваційної поведінки зміст функцій, що реалізуються керуючими системами, буде суттєво змінюватися. Якщо в освітньому закладі вводяться локальні інновації, то виконуватися буде частина функцій управління розвитком, що пов'язані із плануванням нововведень, мотивацією виконавців, контролем. При системних нововведеннях функції управління розвитком будуть більш широкими. При цьому підвищиться й час, який керівник буде витратити на вирішення завдань, пов'язаних із управлінням інноваційними процесами в умовах вищої школи.

Управління інноваціями включає в себе компонент творчості. Основним завданням інноваційного менеджера є трансформація креативних ідей корисних для організації. Даний процес називається «комерціалізацією ідей». На сьогодні багато керівників не можуть дати відповідь на запитання, про те, чи можна управляти творчим компонентом інновації, виходячи з того що структури й процеси є природними противниками креативності. Тим не менш правильно сформована структура, навпаки покращує результати творчої діяльності. Відсутність організаційної структури управління інноваційною діяльністю призведе до того, що творчість витіснить комерціалізацію або навпаки [5].

Важливим етапом при формуванні інноваційної структури є створення інноваційної стратегії, що залежить від загальної стратегії. Вибір інноваційної стратегії означає роботу у конкретних напрямках інноваційної діяльності, яких може бути багато. Користь виявлення стратегічних напрямів інноваційної діяльності у ВНЗ полягає у розширенні уявлення його можливостей. Залежно від обраної стратегії, керівництво може збільшувати

інноваційні зусилля у певних напрямках, спрямовуючи відповідно більшу кількість ресурсів. Одночасно керівник може виключати або додавати напрямки, змінюючи, таким чином, існуючу інноваційну стратегію [6].

Отже, педагогічна наука й провідний досвід інноваційної діяльності дозволяють визначити загальні правила ефективного управління інноваціями у сучасній вищій школі :

1. Усі інноваційні цілі та завдання мають бути інтегровані в єдину концепцію її розвитку. При цьому обов'язково: усі суб'єкти освітнього закладу розуміють загальноприйнятту концепцію інноваційного розвитку й дотримуються її; усі сфери діяльності освітнього закладу ефективно взаємодіють й погоджено розвиваються у рамках цієї концепції; інноваційні проблеми орієнтовані на вирішення завдань, поставлених суспільством перед вищою професійною освітою; інноваційний потенціал зосереджено в обмеженому інноваційному просторі.

2. У вищій школі має бути створено й підтримано плідний інноваційний клімат, а саме: здійснюватися стимулювання інноваційної активності; кооперуватися діяльність з іншими освітніми закладами й партнерами.

3. Діяльність вищої школи будується на використанні неординарних організаційних рішень. Це означає, що в основі діяльності покладено інновації, а в освітньому закладі існують, підтримуються й розвиваються гнучкі, адаптаційні інноваційні структури.

4. Розробляються й активно застосовуються ефективні методи управління інноваційними процесами, а саме: здійснюється всебічна підготовка інновацій та якісне планування проектів, є об'єктивні оцінки й ретельно обґрунтовуються проекти, забезпечується суворий контроль виконання проектів.

5. Забезпечується висока ефективність інноваційної діяльності й високий ефект інновацій, зокрема забезпечується високий рівень виконання поставлених цілей і завдань, здійснюється випереджувана інноваційна діяльність, мінімізуються матеріальні, фінансові й трудові затрати ресурсів на здійснення інновацій, постійно ідентифікуються вищі досягнення у сфері інноваційної діяльності, що реалізується й орієнтуються власні інновації на їх використання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Киричук О. Принцип розбудови інноваційної педагогічної системи освітнього закладу / Киричук О. // Рідна школа. – 2000. – №10 (850). – С. 3–9.
2. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти : Стратегія. Реалізація. Результати / Кремень Василь Григорович. – К. : Грамота, 2005. – 416 с.
3. Паламарчук В. Ф. Сучасні тенденції розвитку вищої школи в контексті європейського вибору : [електронний ресурс] / Паламарчук В. Ф., Даниленко Л. І. // Інтернет-конференція Інституту педагогіки і ЦППО АПН України „Педагогічні інновації : ідеї, реалії, перспективи – 2003”. – Режим доступу : [www. Cippe. @ ua. Net](http://www.Cippe.ua).

4. Підласий І. П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів / Підласий І. П. – К. : Україна, 1998. – 343 с.
5. Савченко О. Цілі і цінності реформування сучасної школи / Савченко Олександра // Філософія освіти в сучасній Україні : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. – К., 1997. – С.47-54.
6. Файзуллина Г. З. Инновационные процессы в сфере образования. [Электронный ресурс] / Г. З. Файзуллина // М-лі научно-практ. конф. Интернет-педсовет. – 2002. <http://pedsovet.alledu.ru>

УДК 001.4:811.161.2

ТЕРМІНОЛОГІЗАЦІЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

***Кравченко Т. П.**, кандидат філологічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

У навколишньому світі предметів, явищ, процесів і властивостей значно більше, ніж слів на їхнє позначення у певній функціональній мові. Саме тому «збагачення лексичної системи відбувається не тільки новими одиницями, а й новими значеннями, коли слово в актах вторинної номінації отримує новий денотативно-сигніфікативний зміст, закріплений за його структурою» [4, 201]. Відбувається повторне використання номінативних одиниць, значення яких зазнає переосмислення, оскільки нові поняття, що з'являються на певному етапі розвитку, потребують номінації. Причинами семантичного розвитку слів, – на думку О.А. Стишова, – є «логічні й психологічні чинники (особливості асоціативного мислення, своєрідність ментальності кожного етносу, вплив індивідуально авторського світосприймання, мислення й мовотворчості на загальнонародну мову та ін.), а також фактори соціально-історичного характеру (зростання актуальності, суспільної вартості певних реалій і понять в окремі періоди розвитку соціуму й відповідне виявлення цієї актуалізації в тематичних групах лексики тощо)» [8, 13]. У цьому мовному явищі, на його думку, перетинаються фактори екстралінгвальної (технічний прогрес породжує нові поняття) і внутрішньомовної дійсності (потреби в номінативних ресурсах забезпечують використані у функції термінів слова загального вжитку). До інших причин, що зумовлюють поширення цього семантичного явища в термінології, він відносить також: а) «тісний взаємозв'язок та постійний взаємообмін» між загальнонародним лексиконом і словником науки; б) «прагнення до мовної економії», що є винятково важливим у науковому стилі [8, 13-14].

Термінологізуватися можуть не тільки питомі українські, але й запозичені слова. Таким є слово «*грунт*», запозичене українською мовою з німецької через посередництво польської мови. Його основне значення –